

۱۰

پارسای بی حاشیه در صدر

جشنواره سینمایی بدون مجوز وزارت بهداشت

۱۱

۱۲

مصدق هم معتقد به حذف رزم آرا بود

فرهنگ

چهارشنبه: ۲۲ اسفند ۱۳۹۷؛ شماره ۵۳۴۶

گزارش کپسولی

کتابخانه ملی

چه کرده و چه می‌کند؟

روز گذشته به مناسبت هشتادویکمین سالگرد تاسیس کتابخانه ملی نشست با حضور اشرف بروجردی، رئیس این مرکز برگزار شد. بروجردی صحبت‌هایش را با برنامه‌ریزی برای خدمات رسانی هرچه بیشتر به مخاطبان و مراجعان شروع کرد و بعد سراغ اقدامات صورت گرفته و برنامه‌ریزی شده‌ای که قرار است اجرایی شوند، رفت.

راه‌اندازی آرشیو ملی هنر در شهر شیراز یکی از مواردی بود که او به آن اشاره کرد و گفت: کتابخانه ملی دومین کتابخانه در جنوب غرب آسیا در جهت تأمین منابع است؛ به همین دلیل این آرشیو به منظور دسترسی آسان و نگهداری استاد در شهر شیراز که شهر فرهنگ و هنر است راه‌اندازی می‌شود. این آرشیو جزو برنامه‌های سال ۹۸ ماست و برای اولین بار در جمهوری اسلامی ایران شکل می‌گیرد.

علاوه بر این گویا آرشیو ملی که مهم‌ترین اسناد کشور را در اختیار دارد تاکنون سیستم اطفای حریق نداشته و به گفته بروجردی امسال تلاش شد ضریب امنیتی این ساختمان افزایش پیدا کند و به سطح استاندارد برسد. تلاش برای افزایش تعامل با استادانی که حدود ۵۴ درصدشان با این مجموعه ارتباط نداشتند نیز از اقداماتی بود که بروجردی از آن گفت.

وجود چند سامانه که برخی از آنها در دست راه‌اندازی است هم از مواردی بود که رئیس کتابخانه ملی از آنها نام برد. یکی از آنها سامانه اسناد ملی ایران است که مناقصه آن در همین ماه برگزار می‌شود. همچنین سامانه رسا که در ده سال گذشته به روز نشده بود هم در هشت ماه اخیر با اطلاعات جدید به روز شده است. البته سامانه محد که مخصوص حافظه ملی و دیجیتال است هنوز راه‌اندازی نشده و مناقصه آن هم در پایان امسال برگزار می‌شود.

بروجردی همچنین از راه‌اندازی موزه کتاب در ساختمان ۳۰ خیرداد و اضافه کرد: این کتابخانه ۹ میلیون منبع کتابخانه‌ای دارد که از این تعداد سه میلیون منبع کتابی و پنج میلیون منبع مطبوعاتی و نشریات است. راه‌اندازی پایگانی راکد به منظور حفاظت از زبان فارسی در سطح جهانی هم از مواردی بود که قرار است در زمینی ۸۰۰۰ متری در پردیس که در اختیار سازمان قرار گرفته، اتفاق بیفتد. استانداردسازی شعب کتابخانه در استان‌های اصفهان، یزد و خراسان هم مورد دیگری بود که بروجردی از آن گفت و بعد هم در آخر او از تدوین و ابلاغ استانداردهای لازم در زمینه تولید منابع سندی و تولید اسناد الکترونیک خبرداد و بیان کرد که برای این موضوع لازم بود اسناد در دستگاه‌های دولتی از نظر سری، محرمانه و... طبقه‌بندی می‌شدند، این کار دشواری بود که تاکنون بخشی از آن انجام شده است. □

شب روشن سیاهان

در جشن نوروزگان تئاتر، از ۱۲ چهره پیشکسوت هنرهای نمایشی ایران تجلیل شد

علی رستگار

سینما

پیشکسوت هنر نمایش و بازیگری این سرزمین، تجلیل و قدردانی شد.

عکس: دانیال حکیم رابط

احیای یک هنر رو به فراموشی

برگزاری این جشن در حوالی نوروز حال تئاتر را خوب کرد و باعث شد اهالی هنر نمایش، با روحیه و انگیزه بیشتری به استقبال سال نو برونند. آن چیزی که بیش از پیش باعث شکوه این جشن شد، توجه و اهمیت دادن به هنر مهجور و رو به فراموشی سیاه‌بازی بود. حضور سیاهان سرخپوش، جلوه و شیرینی خاصی به این مراسم داد و آنها با حرکات تمرین شده و خواندن نغمه‌هایی فرحبخش و نوروزی و نمک‌پراکنی‌های مختلف، جمعیت حاضر را در تمام طول مراسم، سرگرم و شاد کردند. حتی پیش از شروع رسمی مراسم هم این حاجی‌فیروزهای بامزه، حضور موثر و تعیین‌کننده‌ای داشتند و به همگان خوشامد می‌گفتند. سلفی و عکس گرفتن با این موجودات مبارک هم شورجالی خاصی را به وجود آورد و خاطرات خوشی را به‌ویژه برای بچه‌ها رقم زد. جواد انصافی، یکی از هنرمندانی که همچنان شعله کم‌سوی سیاه‌بازی را در ایران زنده نگاه

داشته، سرپرستی این گروه حاجی‌فیروز را به عهده داشت و در کل مراسم هم می‌داند این جماعت بود. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این مراسم، خواندن ترانه‌هایی درباره سین‌های هفت‌سین بود که به دلیل زبان تندوتیز حاجی‌فیروز و نبش و کنایه‌های نمکین او درباره مسائل و مشکلات جامعه، مورد استقبال مردم قرار گرفت و به نوعی دل‌آنها را خنک کرد. انصافی با جمع کردن این گروه و انتقال تجربیات گرانقیمتش به پسرانش و جوانان اهل فرهنگ و هنر و مشتاق به سیاه‌بازی، سهم مهمی در حفظ این هنرآیینی و سنتی دارد و لزوم حمایت از این حرکت، بیش از پیش توسط متولیان تئاتری احساس می‌شود. با درگذشت هنرمندان صاحب‌نام هنر سیاه‌بازی در سال‌های اخیر از جمله سعدی افشار یا عطا صفریور، باید فکری به حال ادامه این هنر رو به فراموشی کرد که یکی از آنها همین کاری است که در جشن نوروزگان تئاتر و به همت خانه تئاتر و افرادی چون شهرام گیل‌آبادی و اصغر همت انجام شد.

وزن سنگین صحنه

یکی از به‌ترین بخش‌های مراسم هم به تجلیل از ۱۲ چهره مو سپید کرده هنرهای نمایشی ایران اختصاص داشت؛ بخشی که باعث شد حاضران بارها ایستاده هنرمندان محبوب خود را تشویق کنند. داریوش اسدزاده، شهاب‌راحی، توران مهرزاد، آریتا لاچینی، صدیقه کیانفر، شمسی فضل‌اللهی، پری صابری، اسماعیل خلج و سعید پورصمیمی هنرمندانی بودند که بسیاری از آنها به دلیل کهولت سن و کسالت، به‌سختی روی صحنه حاضر شدند و هدایای پاسداشت خود را دریافت کردند. ژاله علو، مهین میهن و پری امیرحوزه سه هم‌هنرمند پیشکسوتی بودند که در مراسم تجلیل از خود حضور نداشتند.

با این حال حضور همان ۹ چهره حاضر به دلیل اعتبار و کارنامه پربارشان، باعث سنگینی صحنه شده بود؛ مردم با هرکدام از این هنرمندان میان به‌ویژه حق شناس، به همان نکته مهمی اشاره کرد که ابتدای این نمایش‌های مختلف دارند. هنرمندانی که به قول اصغر همت، مجری مراسم، زمانی صحنه تئاتر را با شور و جوانی و انرژی در می‌نوردیدند، اما حال‌روی صحنه رفتن، برای آنها کمی مشکل است.

نکته قابل اشاره دیگر این‌که این هنرمندان، پیش از این مراسم و در روز و برنامه دیگری، در فضای سبز محوطه مرکز آفرینش‌های ادبی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان حاضر شده بودند و ۱۲ اصله نهال به نام خودشان کاشتند. حرکتی زیبا و نمادین درباره هنرمندانی ریشه‌دار و قدیمی که هر یک، درختی پربار در عرصه هنر این سرزمین هستند. نقالی و شاهنامه خوانی، پرده خوانی داود فتحعلی بیگی از هنرمندان قدیمی آیینی و سنتی، رباعی خوانی اسماعیل خلج و آواز صدیق تعریف، برخی دیگر از بخش‌های این جشن بود. پیروز حناچی، شهردار تهران و محمدجواد حق شناس، رئیس کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر تهران هم از جمله سخنرانان این مراسم بودند. در این میان به‌ویژه حق شناس، به همان نکته مهمی اشاره کرد که ابتدای این مطلب آمد؛ این‌که «مدت‌هاست که در شهر ما حاجی‌فیروزی که نوید دهنده روزهای بهاری نوروز هستند، نماد تک‌دیگری شده است.» یکی از یادماندنی‌ترین لحظات این جشن هم با اشاره اصغر

همت شکل گرفت. او در بخشی از صحبت‌هایش

گفت که امروز (۲۰ اسفند)، تولد رضا بابک هم

است و از او دعوت کرد که چند دقیقه‌ای روی

صحنه بیاید. حضور بابک با تشویق پرشور

حاضران مواجه شد. این وسط،

جماعت حاجی‌فیروز هم بابک را

دوره کردند و اینقدر تولدت

مبارک! را برای او خواندند

که این بازیگر قدیمی،

با طنزای خود شیرینی

این لحظات را تشدید کرد.

او وقتی داشت از روی صحنه

پایین می‌رفت، به شوخی

گفت «ما کاری نکردیم‌ها، فقط

دست‌هام رو تکیون دادم و بال

بال زدم!»

تمام قد به احترام

مادران شهدا

بچه‌های گروه فرهنگی دیروز هم مثل همیشه کلی با هم حرف زدند و سوزهای

مختلف را بررسی کردند تا برسند به موضوعاتی که هم جذاب باشد و هم حرفی برای گفتن داشته باشد. آخرش هم رسیدند به سوزها و اتفاقاتی که می‌توانید در این صفحه و سه صفحه بعدش بخوانید و لذت ببرید.

امروز، روز بزرگداشت

شهداست. هرکدام از مادر

خانواده و همسایه و

فامیلان دیده‌ایم مادر و پدر شهیدی

را که سال‌ها منتظر بازگشت فرزندش

است، یا این‌که خبری، پلاکی از او پرسد

و از انتظار سالیان دراز رهایش کند. در

این زمینه هم کم اثر سینمایی،

موسیقایی و شعر و داستان منتشر

نشده است. اگر یادتان باشد همین

چند سال پیش بود که لحظاتی از

حضور یک مادر شهید کنار تابوت

شهیدی تازه تفحص شده منتشر شد،

یک مادر بوشهری که با قاب عکس

فرزندش کنار تابوت‌ها ایستاده بود و

خطاب به آنها می‌گفت باز آمدید و

دوستان را نیاوردید. ما هم مثل شما

این مادر و این لحظات خاص

گفت‌وگوی او را فراموش نکرده بودیم

تا این‌که دیروز تصمیم گرفتیم برویم

سراغ ماجرای شهید بهروز صبوری

معروف به شهید گمنام ۶۱ و مادرش.

وقتی هم می‌پرسم چه کسی این

گزارش را می‌نویسد، همکارم از آن طرف

میز می‌گوید با افتخار صابر محمدی.

این برای ما روزنامه‌نگاران خیلی حس

عجیبی است. این‌که بخواهیم مطلبی

را با افتخار بنویسیم، شما هم ورق

بزنید و در صفحه بعدی با افتخار

صفحه بعدش یعنی ۱۱ را هم

ساناز قنبری نوشته و او هم

با حس خوبی برابمان

توضیح می‌دهد بالاخره چه کرده و

سوزهاش چیست که حال همه‌مان

عوض می‌شود. او رفته سراغ شیرین

یزدان بخش، مادر شهید فیلم

سینمایی «بوسیدن روی ماه» و با او

درباره تجربه بازی در این نقش دشوار

حرف زده تا ما بچه‌های فرهنگ و هنر

جام‌جم هم امروز ادای احترام کنیم به

مادران شهدا، آنها که هنوز هم

بعضی‌شان چشم‌هایشان به در

خشک شده و امیدوارند....

در صفحه ۱۲ امروز هم

محمدرضا کانیانی رفته سراغ

علی طهماسبی، برادر شهید

استاد خلیل طهماسبی یکی از اعضای

گروه فدائیان اسلام. شهید خلیل

طهماسبی ۱۶ اسفند ۱۳۲۹ در حیاط

مسجد شاه تهران، شهید حاج‌علی

رزم‌آرا، نخست‌وزیر وقت ایران و

مخالف ملی شدن صنعت نفت را ترور

کرد و بعد از حمله ناموفق به حسین

علاء، در آذر ۱۳۳۴ دستگیر و در ۲۷ دی

۱۳۳۴ به همراه شهید نواب صفوی و

دیگر اعضای گروه به شهادت رسید.

می‌توانید ناگفته‌های برادر این شهید را

در صفحه ۱۲ بخوانید.

جشن نوروزگان تئاتر هم

اتفاقی هنری است که علی

رستگارا را دیروز به سالن

کانون پرورش فکری کودکان و

نوجوانان کشانده بود تا در این رویداد

جذاب حضور داشته و ماجرای تجلیل

از ۱۲ هنرمند پیشکسوت تئاتر را

برابمان روایت کند. این گزارش را هم

می‌توانید در همین صفحه بخوانید. □